

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 1 2 T 5 0 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

GASTRONOMIJA IN TURISTIČNE STORITVE

Izpitna pola 1

Torek, 31. avgust 2021 / 30 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec.

Izpitna pola vsebuje 15 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 20. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

© Državni izpitni center
Vse pravice pridržane.

[illegible]

P 2 1 2 T 5 0 1 1 1 0 3

3/8

Prazna stran

OBRNITE LIST.

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. K primarnemu sektorju gospodarstva prištevamo
- A energetiko, gozdarstvo, rudarstvo, turizem.
 - B kmetijstvo, trgovino, rudarstvo, industrijo.
 - C kmetijstvo, gozdarstvo, rudarstvo, trgovino.
 - D kmetijstvo, gozdarstvo, rudarstvo, ribolov.

(1 točka)

2. V restavraciji nabavijo 20 kg mesa in ga na dan dobave v celoti porabijo. Račun za nabavljeno in porabljeno meso bodo dobavitelju plačali v 8 dneh. Katera trditev ustreza poslovnemu dogodku?
- A Strošek ni izdatek.
 - B Izdatek nastopi pred stroškom.
 - C Strošek nastopi pred izdatkom.
 - D Izdatek in strošek nastopita istočasno.

(1 točka)

3. Iz katerega izračunanega kazalnika uspešnosti poslovanja podjetja je razvidno, da podjetje posluje z izgubo?
- A Ekonomičnost je < 1 .
 - B Produktivnost dela je 50 EUR prihodka na zaposlenega.
 - C Likvidnost je 0,8.
 - D Stopnja kapitalizacije je 30 %.

(1 točka)

4. Turistične kmetije lahko po pravilniku o kategorizaciji nastanitvenih obratov dobijo največ
- A 5 zvezdic.
 - B 4 zvezdice.
 - C 3 jabolka.
 - D 4 jabolka.

(1 točka)

5. Katera trditev je skladna s priporočili zdravega prehranjevanja za starostnika, ki nima večjih zdravstvenih težav?
- A Hrana naj vsebuje večje količine monosaharidov in disaharidov.
 - B Izbiramo živila, ki vsebujejo pretežno nasičene maščobne kisline.
 - C Pri izbiri živil dajemo prednost živilom z malo dietnimi vlakninami.
 - D Poskrbimo za zadosten vnos beljakovin z visoko biološko vrednostjo.

(1 točka)

6. V skupino belih morskih rib spadajo
- A skuša, sardela in inčun.
 - B morski list, orada in brancin.
 - C sulec, šarenka in som.
 - D skat, morska mačka in morska žaba.
- (1 točka)
7. Koliko gramov zelenjave in sadja na dan naj bi v skladu s smernicami zdrave prehrane zaužila odrasla oseba?
- A Od 100 g do 200 g.
 - B Od 300 g do 450 g.
 - C Od 400 g do 650 g.
 - D Najmanj 750 g.
- (1 točka)
8. V kateri pokrajini prirejajo praznik češenj?
- A Kras.
 - B Haloze.
 - C Goriška brda.
 - D Goričko.
- (1 točka)
9. Kategorizacija je razvrščanje nastanitvenih obratov po
- A vrsti in kakovosti opremljenosti in storitev.
 - B vsebini ponudbe in opremljenosti skupnih prostorov, sob in storitev.
 - C vrsti materiala v nastanitvenih obratih in širini gostinske ponudbe.
 - D številu zaposlenih in dodatni ponudbi.
- (1 točka)
10. Turistična ponudba Mežiške doline obsega
- A Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece, tradicionalno prireditvev Ovčarski bal in čipkarstvo.
 - B Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece, votlino kralja Matjaža in snežne gradove pod Peco.
 - C Rusko kapelico, Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece, kolesarjenje po Parenzani.
 - D naravni spomenik Dovžanovo sotesko, Turistični rudnik in muzej Podzemlje Pece, Planšarski muzej.
- (1 točka)

11. K vsakemu opisu v preglednici napišite ustrezno veliko pokrajinsko enoto (makroregijo) Slovenije.

Opis	Velika pokrajinska enota (makroregija)
V pokrajini prevladujejo apnenci in dolomiti, zaradi česar so reke večinoma ponikalnice, z izjemo Krke, Iške in Kolpe. Dobre možnosti za razvoj turizma omogočajo kraški pojavi.	
Bohinjski in Soški ledenik sta v pleistocenu močno preoblikovala pokrajino, ki je zaradi višje nadmorske višine in velikih naklonov površja redko poseljena.	

(2 točki)

12. V desnem stolpcu so našteje znamenitosti. Na črtico ob kraju napišite ustrezno številko znamenitosti.

_____ Radovljica	1 panjska končnica
_____ Slovenj Gradec	2 Prešernov gaj
	3 venetski konj
	4 slap Šumik

(2 točki)

13. V desnem stolpcu so našteja živila. Na črtico napišite ustrezno številko živila, ki ga potrebujemo za pripravo spodaj navedenih jedi.

_____ ljubljanske skutne palačinke	1 brusnice
_____ kvočevi nudlji	2 pehtran
_____ kobariški štruklji	3 suhe hruške
_____ pohorska omleta	4 orehi

(2 točki)

14. Na zemljevidu slovenskih vinorodnih dežel s številkami označite območja pridelave vin z zaščito PTP.

Vino	Številka
cviček	1
ritožnojčan	2
belokranjec	3
teranov liker	4

(Vir: www.martamojca.wordpress.com/2008/06/07/zgodovina-vinarstva-pri-nas/. Pridobljeno: 10. 9. 2020.)

(2 točki)

15. Dopolnite povedi.

Premoženje podjetja sestavljajo _____ in _____ sredstva.

Prikazana so na _____ bilance stanja.

(2 točki)

P 2 1 2 T 5 0 1 1 1 0 8

Prazna stran

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

GASTRONOMIJA IN TURISTIČNE STORITVE

Izpitna pola 2

Torek, 31. avgust 2021 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Kandidat prinese naliveo pero ali kemični svinčnik, ravnilo ter
numerično žepno računalno brez grafičnega zaslona in možnosti simbolnega računanja.
Kandidat dobi konceptni list. Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani (1–12), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 2 strani (13–14).

© Državni izpitni center
Vse pravice pridržane.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. V podjetju Ajda, d. o. o., pečejo in prodajajo gibanice. V preglednici so prikazani celotni stroški/TC in celotni stalni stroški/FC podjetja pri različnem obsegu poslovanja peke gibanic.

Obseg poslovanja peke gibanic (Q v kosih)	Celotni stroški/TC v EUR	Celotni stalni stroški/FC v EUR
0	20.000	20.000
2000	32.000	20.000
4000	42.000	20.000
6000	50.000	20.000
8000	60.000	20.000

- 1.1. Iz podatkov v preglednici izračunajte celotne spremenljive stroške/VC v podjetju pri peki 8000 gibanic.

Izračun:

Rezultat:

(1 točka)

- 1.2. Iz podatkov v preglednici izračunajte lastno ceno za gibanico pri peki 6000 gibanic. Rezultat zaokrožite na celo število.

Izračun:

Rezultat:

(1 točka)

P 2 1 2 T 5 0 1 1 2 0 5

- 1.3. Pri peki gibanic nastajajo v podjetju stalni in spremenljivi stroški. Pojasnite eno značilnost celotnih stalnih stroškov/FC in eno značilnost celotnih spremenljivih stroškov/VC, ki nastajajo v podjetju, ter navedite primer stalnega stroška in primer spremenljivega stroška pri peki gibanic.

Stalni stroški/FC:

Značilnost: _____

Primer: _____

Spremenljivi stroški/VC:

Značilnost: _____

Primer: _____

(4 točke)

2. V motelu so kupili računalnike v vrednosti 100.000 EUR. Načrtujejo, da bodo računalnike uporabljali 5 let. Pri sestavi amortizacijskega načrta za računalnike bodo uporabili metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

2.1. Izračunajte letno amortizacijsko stopnjo, po kateri bodo amortizirali računalnike.
Izračun:

Rezultat:

(1 točka)

- 2.2. Izračunajte letno amortizacijo za računalnike.
Izračun:

Rezultat:

Obkrožite besedi ob poševnici, da dobite pravilno trditev.

Izračunana letna amortizacija za računalnike pomeni v izkazu poslovnega izida motela ob koncu leta poslovni odhodek/finančni odhodek.

(2 točki)

- 2.3. Izračunajte sedanjo vrednost računalnikov po dveh letih uporabe (v drugem letu).
Izračun:

Rezultat:

(1 točka)

- 2.4. Izračunajte, za koliko odstotkov bodo računalniki odpisani po štirih letih uporabe (v četrtem letu).

Izračun:

Rezultat:

(1 točka)

- 2.5. Ali morajo v motelu obračunavati amortizacijo tudi za zemljišče, na katerem je motel postavljen?

(1 točka)

3. Slovenska potica je izvirna slovenska sladica, ki ima zaščito zajamčena tradicionalna posebnost.
- 3.1. Oglejte si slike 1, 2 in 3 v barvni prilogi in izberite sladico, ki ustreza zahtevam za slovensko potico z zaščito zajamčena tradicionalna posebnost.

Slovenska potica z zaščito zajamčena tradicionalna posebnost je na sliki _____.

(1 točka)

- 3.2. Imenujte dva nadeva, ki ju lahko uporabimo za pripravo zaščitene slovenske potice za osebo, ki je alergična na oreščke.

(1 točka)

- 3.3. Kako imenujemo model za peko zaščitene slovenske potice?

(1 točka)

4. Mlečni izdelki imajo različno hranilno vrednost. S pomočjo podatkov iz preglednice odgovorite na vprašanja. Vrednosti v preglednici veljajo za 100 g izdelka.

Izdelek	Ogljikovi hidrati (g)	Maščobe (g)	Beljakovine (g)
1	3,5	0,5	13,0
2	4,0	0,5	2,3
3	3,5	18,0	2,8
4	0,1	83,0	0,7
5	13,5	2,5	3,0

(Prirejeno po: <http://opkp.si/>. Pridobljeno: 28. 9. 2020.)

- 4.1. Kateri izdelek ima najvišjo energijsko vrednost?

Najvišjo energijsko vrednost ima izdelek številka _____.

(1 točka)

- 4.2. Kateri izdelek je sadni jogurt? Izbiro pojasnite.

Sadni jogurt je izdelek številka _____.

(1 točka)

- 4.3. Kateri izdelek bi priporočili mlademu boksarju, ki želi z intenzivnim treningom povečati mišično maso? Izbiro pojasnite.

Izdelek številka _____.

(1 točka)

5. Žita in izdelki iz žit so pomembne sestavine jedilnikov zdravih in bolnih oseb.

5.1. Zakaj bi morali v vsakdanji prehrani dati prednost polnozrnatemu kruhu pred belim? Navedite dva razloga.

(1 točka)

5.2. Pojasnite primernost vključevanja graham testenin v jedilnik diabetikov.

(1 točka)

5.3. Navedite dva žitna izdelka, ki ju kot prilogo lahko vključimo v jedilnik bolnika s celiakijo.

(1 točka)

6. Slika 4 v barvni prilogi prikazuje zemljevid kotline v Predalpski Sloveniji.

6.1. Katere kotline prikazuje slika 4 v barvni prilogi?

(1 točka)

6.2. Z velikimi tiskanimi črkami so na sliki 4 v barvni prilogi označeni večji kraji v kotlini. Ob spodaj navedenih krajih napišite ustrezno črko, s katero sta kraja označena na sliki.

Bled: _____

Vrhnika: _____

(1 točka)

6.3. Naravna in kulturna dediščina je pogosto razlog za obisk krajev, navedenih v nalogi 6.2. Spodaj navedenima krajema pripišite en primer naravne ali kulturne dediščine.

Bled: _____

Vrhnika: _____

(2 točki)

7. Na sliki 5 v barvni prilogi je s črko A označena reka, ki teče skozi Maribor.

7.1. Poimenujte to reko.

(1 točka)

- 7.2. Gospodarski pomen te reke je bil v preteklosti drugačen, kot je danes. Opišite gospodarski pomen reke v preteklosti.

(1 točka)

- 7.3. Za Maribor so značilne številne prireditve. Ena izmed njih je prikazana na sliki 6 v barvni prilogi. Poimenujte to prireditev.

(1 točka)

8. Kateri dve vrsti prijav gosta (check in) razlikujemo?

(2 točki)

Prazna stran

P 2 1 2 T 5 0 1 1 2 1 2

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2 – Gastronomija in turistične storitve)

Slika 1

(Vir: A. Pajer, september 2020)

Slika 2

(Vir: A. Pajer, september 2020)

Slika 3

(Vir: A. Pajer, september 2020)

Slika 4

(Prirejeno po: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2648/index9.html>. Pridobljeno: 4. 10. 2020.)

Slika 5

(Prirejeno po: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2655/index4.html#close>. Pridobljeno: 4. 10. 2020.)

Slika 6

(Vir: <https://www.rtvsllo.si/tureavanture>. Pridobljeno: 13. 10. 2020.)

